

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — IUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
învoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Glas ascultat

(+) Fenomen unic în lumea conștiințelor: ajunge un cuvânt de îndemn al Sfântului Părinte, o dorință de mai bine duhovnicesc pornită dela el, pentruca răsunetul ei să străbată dela margini la margini, răscolind sufletele, trezind energii latente, odrăslind pretutindenea idei, simțeminte, hotărâri și înfăpturi generoase, creștinește elevate. A fost deajuns scrisoarea pontificală „Ira i sacrosanti” cu sfatul dat creștinilor de a petrece, la timp potrivit, barem un ceas, în închinare cu-cernică, în fața lui Isus Euharisticul, dăpănând în minte, reculeși, sfâșietoarele clipe de agonie deacum nouăsprezece veacuri a Fiului Omului, pentruca păstori și turme dreptmăritoare, dela Apus și dela Răsărituri, să se întreacă întru împlinirea cucerniceii sugestii a vicarului lui Hristos.

Din lipsă de spațiu trecem sub tăcere tot ce s'a făcut sub acest respect în biserica apuseană. Gândul nostru se oprește la răsăriteni și la prestațiile lor, cari sunt tot așa de strălucite și mișcătoare ca ale apusenilor. „L'Osservatore Romano” din 8 Iulie c. are rânduri emoționante privitor la ele. Privite chiar și numai în fugă, au o specială putere sugestivă și instructivă.

Pornim dela Alexandria Egiptului. Patriarhul copt Kouzam relatează despre manifestații grandioase de credință date din partea credincioșilor săi aci, și în Cairo, (unde a pontificat el însuși, în amândouă bisericile ritului său), și în toate satele patriarhiei sale. La fel scrie și ierarhul Ermopolisului egiptean, care a văzut la slujba din catedrala sa mulțime de copii disidenți, rugându-se la intențiunea Sf. Părinte, împreună cu uniții. Iappouni, patriarhul sirilor uniți subliniază, cu îndreptățită bucurie și mângâiere, că a căpătat o sumedenie de scrisori în cari se cerea să se țină și la ei „Ora Sfântă” exact atunci când se făcea acelaș lucru în San Pietro, în prezența urmașului sf. Petru. La fel de minunate informații și din patriarhia maronită a păr. Arida. Melchiții de sub cărmuirea duhovnicească a patriarhului Ciril IX Mogabgab, caldeii ce ascultă de patriarhul Emanuil Thomas, armenii din Cilicia, Ierusalim și Grecia, fiii sufletești ai mitropolitului malabarez Kandathil și ai episcopului Chulaparambil din Kottayam, abisinienii, grecii uniți și păr. Calavassy, ruțenii păr. Bokacevskij din Filadelfia și cei de sub mâna ep. Papp din Miskolcz, și bulgarii uniți de sub ascultarea păr. Kourteff, au fost un gând și o inimă întru a răspunde aceluiaș glas pontifical. La armenii ca la malabarezi, și la copiii ca la caldeii, afluența poporului la serviciul „Orei Sfinte” a fost atât de mare încât nu odată copiii n'au mai avut loc în biserici. Și când nu s'au nimerit preoți să officieze, credincioșii, ca în câteva din cele cincisprezece parohii unite bulgare, s'au adunat ei de sine, în case private, să-și îndeplinească această datorință, precum știu și pe cât pot.

Românii uniți nici că se putea să rămână din această emulație sfântă. Rânduelile Preasfințitelor noștri arhieriei sunt cunoscutе. Editorialul numărului 13 al „Unității” din acest an aducea și el sugestii în această privință. Prin glasul Părintelui dela Roma capătă expresie glasul Domnului. Cu neputință deci să nu-i dea toți cei buni ascultare. Cum iarăși cu neputință este să nu dorească toți cei buni să vadă acest Părinte. Dor ce poartă de Anul Sfânt spre Cetatea Vaticanului pelerinii cete-cete, de sute și de mii, din țările Nordului și din America, din Lituania și din China, de pe meleaguri din apropiere și din depărtare. — Noi uniții, nu vom lipsi nici noi.

Piatra de temelie

Dintr'o conferență despre credință, ținută în cadrele Agrului

de Dr. med. I. STEER

Se pune, nu odată, chestiunea, dacă peste tot trebuie să credem; dacă convingerea unui intelectual, sau a unui individ din orice altă clasă socială, se poate împăca cu credința creștinească și cu religiozitatea, și dacă credința servește ca bază la ceva în aranjamentul și structura noastră socială? — La toate aceste întrebări se poate răspunde numai după lămurirea noțiunii preliminare a credinței. Așadar: ce înseamnă a crede?

1. A crede înseamnă a lua de adevărat ceea ce ne spune altul, chiar dacă noi personal nu am văzut, n'am auzit, sau n'am participat în nici un fel la ceea ce formează obiectul credinței. Dacă n'ar exista credință reciprocă între oameni, nimic, dar absolut nimic nu s'ar mai face. Este absurd a se zice că nu trebuie să credem decât ceea ce percipiem noi, și despre ceea ce ne convingem noi; ceea ce vedem sau auzim noi personal. Unde am ajunge dacă n'am crede ceea ce au descoperit până acum învățații, cărturarii, inventatorii, și am vrea să ne convingem personal despre tot și despre toate?

Cu atât mai vârtos trebuie să credem în materie de religie, pentrucă nu toată lumea a putut să audă și să vadă personal toate faptele din Istoria Biblică, toate revelațiunile și dogmele. Trebuie deci să credem autorității altora: a apostolilor, evangheliștilor, preoților. Dar nu numai atât. Trebuie să credem în ființe superioare nouă, dela cari depindem, cari ne cărmuiesc. Este altoită chiar în sufletul omului o asemenea credință. Ateștii francezi, cari au șters religia din școală, au introdus acolo Catechismul laic, unde se spune: „Cred în pământ în creatorul materiei; cred în mintea omenească, creatoarea dreptății; cred în solidaritate, creatoarea puterii”. Este recunoașterea unor ființe superioare individului, este credința religioasă a unor oameni cari se zic necredincioși. Dovadă că omul caută ființe superioare lui, dovadă că omul este zidit să caute, după Creatorul său. În adevăr nici un neam de pe fața pământului, oricât de primitiv va fi, nu trăiește fără o credință religioasă în ființe superioare. Am văzut cum necredincioșii în loc de ființa supremă, desăvârșită, care este Dumnezeu, cred în diferite supoziții, teorii, teosofie, spiritism, atât de complicate, încât trebuie un adevărat eroism ca să crezi în atâtea enormități, de multe ori certate cu logica. Li-se potrivește perfect expresiunea lui Pascal: „Les incroyables — les plus credules (necredincioșii sunt cei mai crezători).”

Ori cât s'ar crede necredincioșii de tari în convingerea lor de negațiune, este totuși

un punct critic, când necredința lor dă greș. Acest punct critic este înainte de moarte, pe patul morții. Marchizul du Deffande, discipolul marelui ateist Voltaire, la patul său de moarte l-a chemat pe șeful său și l-a întrebat să-l spună dacă în adevăr nu este Dumnezeu și viață după moarte? Voltaire a tăcut; l-a părăsit știința. Frideric cel Mare discutând, tot cu Voltaire, în palatul său din Pottsdam despre aceea, că nu este răsplătă după moarte, de câteva ori au fost conturbați de servitorii palatului cari își făceau datoria pe acolo. Atunci Frideric a întrerupt discuția și a spus: „Să nu discutăm așa să ne audă servitorimea, că dacă vor fi și ei de convingerea noastră, repede ne pot rupe gâtul”. Acești doi prieteni din întâmplare au nimerit adevărul, că dacă n'ar fi răsplătă după moarte, n'ar fi în lume caracter, cinste, siguranță de viață și de avut, n'ar fi morală. Chiar Renan s'a exprimat că: „Numai atâtea timp putem să rămânem fără religie și credință, câtă vreme alții vor fi credincioși; dar ce va fi atunci când nimeni nu va crede?”

Se va crede, poate, că în domeniul medicinei, oameni cu reputație au devenit fără credință în Dumnezeu în urma experiențelor lor științifice. Ei bine! Am avut profesori dintre corifeii medicinei moderne, și au fost între ei creștini, evrei, liberi cugetători, francmazoni, dar au fost și oameni adânc religioși printre ei. Printre cele mai mari autorități a lumii întregi se numără Pasteur. Știți ce a spus acest Pasteur, când l-a întrebat un discipol al său: cum se poate că un asemenea om de geniu și savant să creadă în Dumnezeu? A spus că „Tocmai pentrucă m'am ocupat puțin cu știința, cred ca și un țăran din Bretagne, și dacă m'aș ocupa și mai mult, aș crede ca o țăranță din Bretagne”. Filosoful englez Baco a zis: „Da, știința superficială poate să ducă la necredință, dar o aprofundare mai adâncă în știință ne reconduce din nou la credință”. Este cunoscut tuturor că Kepler, unul dintre cei mai mari astronomi ai lumii, își ridică totdeauna pălăria când pronunța numele lui Dumnezeu.

Credința, cu deosebire în zilele noastre, este necesară în toate împrejurările vieții. Nu se poate închipui o fericire adevărată fără credința în Dumnezeu. Nici o bunătate, nici o bogăție pământească. Bine zice Prohászka: „Viața fără de credință, fără o aprofundare metafizică, este o deșteptare din somn fără rost, este o deșertăciune amară. Totul în ea este petrificat și pliticos. Lipsește din ea adevărata inspirație și intuiție, sufletul artei și patosul virtuților. Toate se târălesc pe pământ;

egal dacă printre flori sau bulgări, dar totuși în praf se târâsc și se hrănesc cu țărână". Cum spune și filozoful german Nietzsche: „Schon krieche ich zwischen Stein und Grass, hungrig auf krummer Fährte, Zu essen, was ich Immer ass, dich Schlangenkost, dich Erde". O fericire individuală a vieții fără Dumnezeu, fără credință, e vorbă goală, minciună. Toți cari și-au pus raiul pe pământ au găsit aici nu numai fericirile raiului, dar și fiorii iadului, cum zice Oscar Wilde, literatul englez.

E necesară credința și în viața familială. Curățenia moravurilor, iubirea și fidelitatea, răbdarea sau pacința, spiritul de jertfă și de muncă, suferința, reclamă mult eroism. De unde le scoatem toate acestea? Unde nu-i credință nu este iubire, nu este pace, numai ceartă și iad.

E necesară credința în viața socială, în viața de stat. Fără credință, fără religie, nu este adevărată iubire de neam și țară, nu este spirit de sacrificiu, nu este dreptate, nu este iubirea deaproapelui, nu este înțelegere. Acel popor care n'are aceste calități, este sortit pieirii. Piatra de temelie a unei țări este curățenia moravurilor private și publice, cari fără credință, fără religiozitate nu se pot imagina. Insuși Voltaire, marele atelst, a spus că: „Dacă oamenii nu ar crede în Dumnezeu, pentru cea mai frumoasă femeie, pentru cea mai dulce pară s'ar omori unul pe altul". În adevăr nu există disciplină, nu există nici o teroare care să poată ține în lume ordinea socială fără credință. Capii revoluției franceze, când s'au scârbit de ororile săvârșite, de plebea lăpădată de Dumnezeu, fără credință, au codificat din nou credința în imortalitatea sufletului.

Bucurii sufletești. Sunt multe și de multe feluri amărăciunile abătute în acest an asupra capetelor noastre. Certând ne-a certat Domnul; e drept. Dar drept e și aceea că morții nu ne-a dat. Și printre atâtea rele ce ne-au cuprins foarte, dat ne-a fost să vedem și lucruri ce ne-au înveselit inima. Să ne gândim numai la mișcările religioase atât de fru-

moase din sânul bisericii noastre, mișcări înregistrate și în coloanele acestei gazete.

1. Completând tabloul, după informațiile primite dela pâr. T. Berinde, notăm aici noul linii de mozaic. Și, în primul rând, subliniem *adunarea generală a Reuniunii de misiuni din eparhia de Nord*, ținută în Sighet la 7 Iulie c.

E tânără această reuniune, dar e foarte activă. Din cuvântul de deschidere al președintelui ei, zelosul pâr. canonic L. Vida, și din raportul secretarului general, pâr. Liviu Racoșianu, s'a aflat că, deși influențată abia de un an, reuniunea are la activul său nu mai puțin de 41 misiuni populare, dintre cari, — moment vrednic de remarcat, — 18 le-au ținut Părinții călugări dela mănăstirea Bixadului. Numărul celor mărturisitori și cuminecați e de 24,123 de inși (număr incomplet, căci din câteva parohii lipsesc, încă, rapoartele). Reuniunea are 5 membri fondatori, 10 pe viață 172 membri ordinari, și 4 ajutători.

Tot în preocupările acestei reuniuni se cuprinde și grija preoților ajutători la împărțirea credincioșilor cu sfințele taine când cu *pelerinajele* la mănăstirile dela Bixad, Moiseiu, și biserica votivă dela Șișești. Apoi: *exercițiile spirituale pentru preoți*, cum sunt cele ce au premers adunării generale din Sighet, în zilele de 3—7 Iulie c., sub conducerea P. Augustin Pop dela Bixad, cu participarea alor 38 de preoți (13 din Maramureș, iar restul din județele Satu-Mare și Sălaj).

2. Sub acest raport — al deprinderilor sufletești pentru preoți, — *Oradea* stă alături de Baia Mare. După cum ne scrie pâr. Aurel Papiu din Giorocuta, aci au fost două serii de atari exerciții, una în zilele de 4—8, alta în zilele de 10—14 Iulie c. Din graiul clar, învățat și convingător, de apostolul P. Leon I. Manu dela Bixad, participanții au strâns (precum ne scrie același pâr. Papiu) pe vreme îndelungată, mulți pe toată viața, bogățiile de îndemnuri, cunoștințe pastorale și putere de a face față greutăților în lupta pentru mântuirea proprie și a enoriașilor. — Așa să fie!

La mișcarea populației

— Graiul cifrelor —

1. A apărut „*Buletinul Demografic al României*“ Nr. 7 (Iulie) cuprinzând datele mișcării populației pe Martie a. c. Numărul născuților a fost de 55,412 în întreaga țară (35,2 la mii de locuitori). Morți au fost 33,014 (21,0 la mii), rămânând un excedent natural de 22,398 suflete (14, 2 la mii). Căsătorii au fost abia 5,579, iar divorțuri 724. Copii născuți morți 1 263.

Dintre născuții vii au murit înainte de a împlini primul an al vieții 9,603, adică 17,3% din numărul născuților vii.

Dintre provincii, Dobrogea are natalitatea cea mai mare (48,7 la mii), iar cea mai mică Banatul (19,6 la mii). Mortalitatea este în ambele provincii aproape egală ceea ce face ca Dobrogea să aibe un excedent de populație de 26,1 la mii, iar Banatul o scădere de populație de minus 0,7 la mii. În Dobrogea 1,8 la sută a copiilor se nasc morți. În Banat 2, 5 la sută.

Dintre județe, Tulcea are natalitatea cea mai mare din țară: 61,7 la mii (1004 născuți într-o singură lună la 191,586 locuitori). În mediul rural natalitatea din județul Tulcea este de 69,7 la mii. Această cifră este miraculoasă pentru secolul nostru! Cea mai mică natalitate o are jud. Caraș cu 18,6 la mii. Mortalitatea în cele două județe este de 15,7 la mii în Tulcea, și 22,4 la mii în Caraș. Excedentul natural este de 46,0 la mii în județul Tulcea și de 3,8 la mii în Caraș. Mai trebuie remarcată mortalitatea infantilă, care este în jud. Tulcea de 11,4 (la 100 născuți), iar în jud. Caraș de 14,9%.

Din cei 33,014 morți în cursul lunii Martie numai 8,497 sunt în vârstă de peste 65 ani, iar restul de 24 517 au murit la vârsta de sub 65 ani, adică la o vârstă la care moartea este evitabilă.

Cauzele principale ale mortalității, calculate la 100 000 locuitori au fost: tuberculoza (205,5, iar la orașe 274,5), bolile cordului

□ □ Foiața „Unirii“ □ □

Acatistul Sfinților Apostoli

2) *Condacul VI.* Atras ai fost, Petre, de frumusețea dumnezeirii lui Hristos, ce a fulgerat în munte; pentru aceea văzându-l împodobit ca de nuntă, cu strălucirile luminii celei nemărginite, cu uimire ai strigat: bine este a petrece aici, cântând: Aliluia.

Icosul VII. Popor nou ai făcut prin dumnezeescul duh pe poporul cel vechiu al Iudeilor, cu baia nașterii de Dumnezeu înnoindu-i pe ei, pururea fericite Petre, și locașuri darului arătându-i, așa strigând:

Bucură-te al umbrei legii surpătorule, Bucură-te al adevărului stâlp întăritore, Bucură-te celce pe Israil din literă l-ai scos, Bucură-te, celce în duhul pe acesta cu Hristos l-ai legat, Bucură-te, că în Tavor lumina dumnezeirii ai văzut, Bucură-te, că alt soare cu totul luminos te-ai făcut, Bucură-te celce ai pătruns norul de lumină, Bucură-te, că glasul Părintelui l-ai auzit, Bucură-te celce legea duhului ai luat, Bucură-te celce fericit de Hristos te-ai chemat, Bucură-te, celce în cuvinte ai deosebită putere, Bucură-te celce pe credincioși prin răbdare ai mântuit, — Bucură-te Petre apostole!

Condacul VIII. Fiind Petre pe munte, ai avut minunat o îndoită întipărire în simțire și gândire, căci biruite fiind de țăriia luminii lui Hristos cele firești ale tale, numai Dumnezeu se

vedea în sufletul și în trupul lui, înaintea căruia căzând, cu bucurie ai strigat: Aliluia.

Icosul IX. Pe ritorii cei seci în cuvinte și înțelepți, ca pe niște neînțelepți i-a arătat Petru cel învățat, care luând graiu al înțelepțirii de Dumnezeu și limbă de foc a dumnezeescului Duh, a ridicat pe ceice cred a-i striga din inimă:

Bucură-te, a Mângăietorului gură cinstită, Bucură-te limbă cu foc îngrădită, Bucură-te surparea înțelepciunii celor înțelepți, Bucură-te desprețuirea priceperii celor pricepuți, Bucură-te Petre preavesele, albă porumbiță, Bucură-te a tuturor fericirilor de Dumnezeu închipuță tăbliță, Bucură-te al împărăției cerurilor de chemătorule, Bucură-te al tainelor lui Hristos viștierule, Bucură-te cugetarea credincioșilor cea încărungită, Bucură-te podoaba darului cea preamărită, Bucură-te a focului ceresc înflăcărare, Bucură-te a luminii celei neînserate învățătură, — Bucură-te Petre apostole!

Condacul X. Semn al dragostei sale, arătând Hristos a oilor pășunare, dacă mă iubești Petre, și-a zis ție: Paște cu luare aminte oile mele, pe cari le-ai și păscut cu bucurie, pentru dumnezească iubire strigând: Aliluia.

Icosul XI. Lumina cea întâiu, care din fecioară a strălucit, lumină a doua pe tine, Petre, te-a arătat lumii, luminând pe toți cu fulgerile cele prealuminoase ale cunoștinței de Dumnezeu și deșteptându-i a cânta ție cu laude mulțămitoare:

Bucură-te lumina celor întunecați, Bucură-te calea celor rătăciți, Bucură-te al minunilor

lui Hristos întâiu, predicator, Bucură-te al patimilor lui prea alesule mărturisitor, Bucură-te, că tu singur lămurești pogorirea în iad, Bucură-te, că tu întâiu ai vestit popoarelor învierea, Bucură-te, celce revărsarea Mângăietorului popoarelor o ai cuvântat, Bucură-te celce pe Marcu l-ai învățat Evanghelia, Bucură-te întâiu luminător al neamurilor, Bucură-te al lui Hristos prea ales alergător, Bucură-te disc luminos al soarelui, Bucură-te urmărirea neurmăritului Dumnezeu, — Bucură-te Petre Apostole!

Condacul XII. Te bucuri negrăit în cele înalte, o Petre, cu Hristos iubitul învățator, în apropiere fiind de Dumnezeu cel din fire, înaintea căruia acum stai și de mrire dumnezească te sături, strigând neîncetat: Aliluia.

Nici nu trebuie să amintesc, că Petru e numit pururea în locul prim, și că acatistul are pericopa Evangheliei dela Matei cu catalogul apostolilor: „Iar numele celor doisprezece Apostoli sunt acestea: Cel dintâiu Simon, ce se numește Petru... Cred însă, că frumosul text: *Bucură-te urmărirea neurmăritului Dumnezeu*, trebuie studiat și în original, ca să se constată adevăratul lui înțeles, fiindcă nu e exclus, ca aci să nu fie vorba de o urmărire spirituală, ci de succesiunea lui Petru în păstoria turmei lui Isus Hristos, alăturându-se atunci cu siguranță și acest text la celelalte multe, cari lămuresc atât de limpede primatul Sf. Petru. (im).

(105,3), pneumoniă (361,1), bolile primei copilării (403,5, la sate 458,2, la orașe 170,1).

Sinucidurile și omucidurile sunt de trei ori mai frecvente la orașe decât la sate. Deasemenea sunt mai frecvente la orașe bolile infecțioase, cancerul, diabetul, bolile cordului, nefritele și bolile puerperale. Din contra, sunt mult mai frecvente la sate următoarele boli: pneumoniile și bolile primei copilării.

2. Numărul ultim (13—14) al „*Sionului Românesc*” din Lugoj aduce și el, din peana competență a păr. prepozit *Ioan Boroș* o seamă de date statistice, privitor la nașterile, cununile și răposările din Lugoj, pe răstimpul 1836—1930. Reținem și noi din acest tablou minuțios constatarea dureroasă că și în acest centru bănățean și capitală a județului Severin, elementul românesc e în descreștere. Datele statistice arată adecă, cumcă în cel 94 de ani prinși în tablou, în Lugoj s'au născut 2856 de inși și au murit 3507, ceea ce înseamnă că numărul morților întrece pe cel al născuților cu 651. — Simptomatic este apoi și faptul că din cei 2856 de născuți, 334 au fost nelegluți; cu alte cuvinte: tot al optulea născut lugojan este ilegal.

În județul Timiș nu par să steie lucrurile mai bine. Păr. *Ion Munteanu*, are în acelaș număr al „S. R.” o dare de seamă despre stările din parohia sa *Dragsina*. Din această dare de seamă reiasă că în numita comună (uniți și ortodocși laolaltă), familiile fără copii reprezintă 35%, cele cu 1 copil 45%, cele cu 2 copii 12,5%, cele cu 3 copii 5%, cele cu 5 copii 2,5%. — Triste perspective.

Hollandia docet. Mică, dacă-i vorba de numărul credincioșilor (2.400.000), Olanda catolică poate sluji drept pildă și altor țări cu majoritate absolută, ori preponderantă, de mărturisitori ai crezului roman. Vorbească faptele, nu frazele! Celea ce urmează le scoatem dintr'un articol al preotului Albert Eyting, rezumat de „*Schönere Zukunft*” din 16 Iulie c.

Ierarhia catolică olandeză numără cinci episcopii, cu 5000 de preoți, așa că se vine un preot cam la 500 de credincioși. Puține parohii au mai mult ca 5000 de enoriași; și dacă totuși vre-una ar crește cumva, se divizează numai decât. De lipsă de preoți în Olanda nu se prea știe din vremuri imemorabile.

Raporturile dintre stat și biserică sunt cele mai pașnice cu putință, deși viața de stat e impregnată de spiritul protestant. Preotul și poporul formează o unitate ce uimește prin solidaritatea sa. Catolicul olandez își face chestie de onoare din întreținerea preotului și a bisericii. Statul plătește cevași bani numai pentru parohii dela parohiile mai vechi, altfel toată salarizarea privește forurile bisericesti, eparhiale. Biserica-și grijește singură averea sa: bisericile, casele parohiale, școalele, fără să-i pună statul ceva piedeci. Stipendiile misale sunt bineșor ridicate. Invățământul catolic e în floare. Instrucția în școală e concretută, în cea mare parte, călugărilor și călugărițelor, așa că preoții din cura animarum pot să-și vadă de pastorația propriu zisă.

Pond special se pune pe exercițiile spirituale pentru toată lumea: biserici și mlreni. În Olanda există case de exerciții cu sutele. S'au creiat fonduri anume, din cotizații benevole, pentru a face parte de această mare binefacere duhovnicească și celor mai lipsiți de mijloace materiale. Așa se face că în răstimpul 1906—1921 au participat la exerciții spirituale 247.000 de persoane de ambele sexe și de toate condițiile sociale.

Mișcarea liturgică este și ea extrem de vie. Nicăirea nu e realizat, relative, pe scară

mai întinsă decretul lui Piu X referitor la sf. împărășanie zilnică, decum e în Olanda, mai ales fiind vorba de lumea copiilor. Ceea ce face biserica acestei țărișoare pentru misiunile externe este deadreptul de necrezut: deja în 1918 avea nu mai puțin de 35 de case misionare; numărul misionarilor activi, ieșiți din casele acelea atingea în 1923 numărul de 3500. Sumele jertfite de Olanda catolică pentru misiuni se ridică la cifre fabuloase, dacă luăm în socotință totalul credincioșilor acestei biserici jertfelnică. — E și aceasta o nouă adevărire a cuvântului vechiu și cuminte că: mult pot puținii bunii împreună.

Mișcarea dela Oxford. S'au implinit, în 14 Iulie c, 100 de ani de când profesorul de poetică și preot asistent anglican Keble dela Oriel College a rostit, de pe amvonul bisericii universitare „St. Mary The Virgin” din Oxford răscolitoarea-i cuvântare despre „Apostazia națională” a Englezilor. Stările relevate în acea predică au consternat toată lumea de bine, anglicană. Intre alții, și mai ales, pe Dr. Newman, parohul acelei biserici, și pe dr. Froude, prietenul său. Cucernici și de înaltă cultură, aceștia trei, cărora li-s'au alăturat și alți teologi și universitari de văză, ca Palmer, Perceval, Pusey și alții, și-au pus în gând să-și ridice biserica, și prin ea moralul public, din halul în care se afla.

Acest gând a dat naștere așa zisei mișcări dela Oxford, care a dus la conferința dela Hadleigh (1833) și scoaterea unei serii de broșuri lămuritoare, sub titlul general de „Tracts for the Times”. Din 1833 până în 1841 au ieșit 90 de asemenea tratate, dintre cari cel mai celebru a fost cel scris de însuși Dr. Newman: „Insemnări asupra unor pasagii din cele 39 Articole” ce compun crezul oficial al anglicanismului. Lucrarea aceasta osândită, autorul a continuat să studieze, să se roage și să-și apere convingerea sa și a mișcării: că adecă între Sfinții Părinți și protestantism nu-i contradicție, pe lângă tot fondul catolic al scrierilor acelor, și că biserica anglicană e și ea o parte a bisericii catolice, carea-i compusă din biserica romană, greacă și anglicană (celebra „Via media”). Incetul cu incetul însă s'a convins că apără o teză illogică. A renunțat la slujba sa dela biserica „Sf. Maria”, s'a retras în singurătatea dela Littlemore, și s'a pus din nou pe rugăciune și studiu. După patru ani de lupte sufletești, aflând lumina cea adevărată, părăsește anglicanismul și la 1845 se face catolic. Pilda lui o urmează, nu peste mult, dr. Manning — mai târziu cardinal și acesta, ca și Newman, — Allies, Wilbeforce, Palmer și alții. Curentul acesta fiind întărit și de irlandezii imigrați în Anglia în urma foametei din 1846, Pius IX a putut restaura la 1850 în țara lui Albion ierarhia catolică zdrobită cu trei veacuri mai înainte de regele libidinos Henric VIII, și fiica sa nelegiuită, Elisaveta.

Opoziția anglicană n'a întârziat să lucreze cum știe ea. Calea de triumf a catolicismului însă n'a mai putut fi închisă. Mișcarea de Oxford a dat roade bogate, deși n'a câștigat pe capii bisericii anglicane și masele în marea lor majoritate. — „Observatorul” beiușan, în numărul 6 din acest an are minuțioase și succinte rânduri de orientare asupra acestei mișcări, rânduri scrise de păr. asumpționist A. Treamer. De aci sut splucite și cele de mai sus.

Pace între Reich și Biserica Evanghelică. Precum e știut, regimul hitlerist a avut ciocniri violente și cu dominanții evanghelici ai imperiului. Concordatul, parafat în 8 Iulie c., a avut urmări fericite și în raporturile dintre statul german și biserica evanghelică, a

cărei constituție mai nouă a aprobat-o de curând. În înțelesul acestei constituții protestanții germani formează o organizație religioasă extinsă peste toată țara, cu numirea: Biserica Evanghelică Germană. Biserica aceasta nu-i religie de stat; în chestiile religioase recunoaște o singură autoritate: Sf. Scriptură a Vechiului și Noului Testament. Treburile bisericii le conduce un episcop imperial, ajutat de un sfat din patru membri, dintre cari unul va fi reformat, și va avea pentru reformați aceeași autoritate, pe care o are pentru lutherani episcopul imperial. Hotarele statului nu-s totodată și hotare ale bisericii. — Președintele Hindenburg a felicitat telegrafic pe cancelarul Hitler pentru încheierea pașnică la care a ajuns și cu lumea bisericaniilor protestanți.

Știri mărunte

Personale. *Marti, 18 Iulie, Blajul a avut cinstea Inaltei vizite a Preasfințitilor Arhiepiscopului IULIU al Gherlei și ALEXANDRU al Maramureșului, veniți în vederea unor importante consfătuiri cu păr. mitropolit VASILE, privitor la chestiunea patrimoniului sacru și alte probleme curente. Preasfințitul au fost oaspeții păr. mitropolit.*

Cauza beatificării lui Pius X progresează. Toată lumea dreptcredincioasă urmărește cu viu interes desfășurarea procesului canonic ce e de nădăjduit că se va încheia cu ridicarea lui Pius X la cinstea altarelor. Sfârșite investigațiile informative privitor la virtuțile și faima sfințeniei acestei slugi a lui Hristos pentru timpul cât a fost preot de rând, episcop, patriarh și papă, în diecezele de Treviso, Mantova, Veneția și Roma, a mai rămas să se facă și celelalte două procese ordinare: cel de „non cultu” și cel referitor la examinarea scrierilor robului lui Dumnezeu. Congregația Riturilor a dispus mai în urmă să se formeze un tribunal eclesiastic care să instrueze și aceste procese. Ca președinte al acestui tribunal a fost numit card. E. Pacelli, secretarul de stat al Vaticanului. Postulator al cauzei este păr. benedictin Pierami.

„Secuimea” în număr festiv. Mână de intelectuali români din Odorheiu, strânși în jurul d. Oct. M. Dobrotă, și împreună muncitori la gazeta locală „Secuimea”, au satisfacția morală de a-și vedea acest rod al jertfelor și trudei lor ieșind așuta oară la lumină, pentru trezirea și întărirea conștiinței românești în acele părți de „Terra Sicularum”. Momentul acesta directorul foii și colaboratorii săi l'au folosit pentru a apărea în format mărit, jubilat. — Ne alăturăm și noi la bucuria confratelui din Odorheiu, dorindu-i încă multe zile de rodnică apostolie națională printre frații, în mare parte pierduți, din Secuime!

Dezastrul dela Copșa Mică. Alte, Dumnezeu știe câte miliarde din averea națională, în vânt. Căci, din 13 Iulie c., gura de iad dela Copșa mică varsă neconținut, în năpraznicul de flacări, la 2.500.000 metri cubici de gaz metan la zi. Valoare caloriferă ce corăspunde, după calcule de specialiști, la 500 vagoane carbuni dela Petroșeni. Craterul pe care sbucnește, la înălțimi de 70—80 de metri, limba de foc a cărei lumină sinistră se vede până la Cluj, Brașov și chiar și mai departe, are un diametru de circa 6—8 metri. Măsurătoarea cu piometrul arată cam 1000 grade Celsius căldura în flacără. Incercările de stingere de până acum n'au reușit.

Teologii dela Blaj în turneu artistic-cultural. Prima lună din vacanța mare o seamă din teologii Seminarului Bunevestiri au socotit că n'o pot folosi mai bine decât fiind în câteva centre românești festivală artistică-

culturale. Cu un program select și variat, s'au prezentat până acum în trei localități: *Zlatna, Luduș și Mociu*, iar mâine în *Șeica Mare*. Punctele din program au bucăți din Beethoven, Mureșan, Cherebețiu, Dimitrescu, Vasilescu etc. și declamări. În fruntea programului sunt conferințele părinților profesori *Nicolae Lupu* (la Zlatna și Șeica) și *Dumitru Neda* (la Luduș și Mociu). Corul e dirijat de teologul absolvent S. Crișan. (La Luduș l-a condus pâr. Cherebețiu). — Rezultatele morale și materiale ale acestor festivaluri s'au dovedit a fi, și în acest an, dintre cele mai excelente.

Locale. Dumineca viitoare, a opta după Rusalii, va predica în catedrală pâr. *Dr. Nicolae Lupu*, prof. la Academia Teologică.

Spre vindecarea cancerului? Profesorul Calmette, după cum anunță agenția »Rador«, a făcut, 17 Iulie c., Academiei de științe din Paris, o comunicare, în sensul căreia cumplita boală a cancerului probabil că în curând va putea fi vindecată. Leacul: veninul șarpelui cobra. Cei dintâi cari au făcut încercări în direcția aceasta au fost savanții *Monaie Lesser* din New-York și *Targuet* din Paris. Metoda lor a întrebuițat-o apoi și profesorul Calmette întru tratarea de șoareci atinși de cancer. Rezultatul obținut după 10—12 injecții cu venin de cobra a fost dispariția tumorilor canceroase. — Fără a trage concluzii definitive din aceste constatări, ele sunt un indemn pentru lumea medicilor să se continue cu studiile asupra vindecării racului.

Futurismul în bucătărie. O știre mai nouă arată că adepții acestui curent artistic tind spre... universalitate. Prea strâmte li-se par, pe semne, cadrele poeziei, a picturii și sculpturii. De aceea au ținut să treacă și într'al — bucătăriei. Au aranjat, adevă, la Milano, un mare congres de artă culinară futuristă, botezat: »Plastică comestibilă«, și expunând 12 feluri de mâncări »în stil«. În programul ciudat al acestui congres unic în felul său figurau, între altele: Muzica sferelor (cocktail cu apă de Colonia și mazere), Arhitectonică gastronomică (Hors d'oeuvre cu curmale), Meteorul alimentației (risotto cu ananas mirezmuite), Sinteză astrală (costițe afumate, în suc de lămâie), punctul culminant: Trandafirul și raza de soare (frunze de trandafir fierte în supă de carne). — Pe anul viitor e vorba să se aranjeze și o expoziție mondială futuristă.

† **Cezar Șurani**, învățător-director în Șurdești, a trecut la cele veșnice în 14 Iulie c., într'al 37-lea an al vieții și 16 al fericitei sale căsătorii. — Odihnească în pace!

† **Constanța E. Radu**, învățătoare, fiica pâr. Augustin Radu, protopopul nostru din Deva, și-a dat sufletul în mâinile Ziditorului la 19 Iulie c., în vârstă de 25 de ani. — Facă-i Domnul parte cu dreptii!

Telefonul »Unirii«

P. Arad. Va fi; nu va fi mitropolie ortodoxă la Timișoara: cine-o poate ști? Atâta-i sigur, deocamdată, că d. Sever Bocu militează prin »Vestul« său (nr. 859, din 19 Iulie c.) pentru înființarea unei mitropolii ortodoxe în metropola Banatului. Cum sigur e și aceea că grănicerii bănățeni nu sunt convinși chiar de fel de argumentele Dsale din Tincu Velea și de ordin național — revizionist. Rămâne să se vadă cine va birui până în cele din urmă. În faza ei actuală pe noi încă nu ne interesează mai deaproape cauza aceasta.

H. Sărmășel. Știi cine face între alții pe protagonistul libertății avortului la noi, la Români? — Dr. Ygrec, alias Glücksman, căruia-i stau la dispoziție »Adevărul« și »Dimineața« pentru propagandă în acest sens. Și să vedeți pledoarie filozofică-medicală în favoarea tezei că fătul în prima, și chiar a doua lună de gestație nu-i încă »suflet«! Poftim: »In această epocă a gestației »fătul« e redus la o celulă și apoi la alte câteva celule de protoplasmă: mici, microscopice; cutițe pline cu o materie la fel cu a albușului de ou. Nimeni nu va putea afirma... că în acea celulă invizibilă se află un suflet și că extirpând-o, distrugem un suflet și comitem un păcat. Dacă am admite ipoteza existenței unui suflet în celula ieșită din ovarul femeii

și fixată pe mucoasa uterină, va trebui atunci să admitem și existența a mii și zeci de mii de suflete în acest ovar, căci celule la fel se găsesc cu zecile de mii în organul feminin. Și atunci eminentii chirurghi ginecologi prof. Daniel și prof. Gerota, care extirpă zilnic ovari bolnave feminine, se fac vinovați de monstruoase crime comise asupra a zeci de mii de suflete! — Evident, o filosofare rabinică, trasă de coadă. La noi, creștinii, știu și copiii, că sufletul nu se vede cu microscopul și nu este un produs al ovarelor. Se dă de sus, dela Dumnezeu, care nu-și îndreaptă rânduiețile după înțelepciunea nici unui Glücksman.

M. Petroșeni. Comod, nu-i vorbă: stai acasă, aprinzi lumânarea, ingenunchezi, pui casca de radio la o ureche și... ascuți sf. liturghie. Și practic: cu urechea liberă ești atent, sau atentă, la ce se întâmplă în... bucătărie. (Caz relatat de pr. Al. N. Constantinescu). Suntem doar în plin avânt tehnic-științific. — Decât are drept pâr. Constantinescu, bunul simț creștin osândește batjocura aceasta cu sf. jertfă, și săboarele dela Sardica și Trullon spun limpede că cine lipsește dela biserică în trei Dumineci stând în oraș, sau sat, de va fi cleric să se caterisească, iar de va fi mirean să se afurisească. Prin urmare în acest punct noi putem spune credincioșilor noștri un singur lucru: ascultarea, la radio, a liturghiei din dealul patriarhiei bucureștene, nu scuză cătuși de puțin dela cercetarea bisericii și participarea la sfânta slujbă a bisericii proprii.

P. Cluj-Mănăstur. Am primit suma de 2200 Lei, abonament pentru parohiile Corușu, Florești, Nădășelu, Sâncraul Almașului și Șard. Vă mulțumim pentru interesul ce ne purtați.

C. Hațeg. Am primit 1900 Lei, abonament dela parohiile Mătești, Totești, Farcadiu, Orlea, Șerel și Tuștea. Primiți sincere mulțumiri pentru dragostea ce ne arătați.

Gh. Babța. Am primit 350 Lei. Achitat până la 31 XII 1932.

Ș. Beiuș. Am primit 100 Lei. Pe 1932 abonamentul nu este achitat.

P. Beiuș. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

Ch. București. Abonamentul este achitat până la 30 VII 1933.

Internatul »Vancean« de băieți, Blaj

Nr. 71—33

Concurs

de primire la Internatul »Vancean« de băieți

Preaveneratul Consistor Arhiepiscopesc cu ordinul Nr. 3537—1933, publică concurs de primire pe anul școlar 1933—1934 la Internatul Vancean de băieți, cu termenul de 15 August 1933, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Taxele pe anul școlar 1933—34, sunt următoarele:

- a) Taxa de înscriere 500 lei.
- b) » » » pentru elevii noi 700 »
- c) » » » întreținere 9000 »

Taxa de întreținere se va putea plăti în 3 rate și anume: la începutul anului școlar: 3000 lei, 3000 lei la 1 Ianuarie 1934, iar 3000 lei la 1 Aprilie 1934. În cazul când în decursul anului școlar prețurile s'ar urca simțitor față de cele curente, Consistorul își rezervă dreptul de a impune o suprataxă corespunzătoare.

2. Nici un elev nu se va putea instala la Internatul la începutul anului școlar dacă nu va achita în ziua de primire rata I-a întreagă. Rectoratul va putea îngădui o amânare de plată a ratelor a II-a și a III-a, până la 1 Februarie sau până la 1 Mai.

3. Fiecare rată trebuie plătită în întregime, chiar în cazul când elevul s'ar retrage sau ar fi eliminat în cursul trimestrului.

4. Trusoul necesar se compune din: 1 saltea (sac de pae) și 2 cearceafuri (lepedee) de pus pe saltea; 2 perne și 4 fețe de perne; 1 țol sau plapomă și 2 fețe de plapomă; 2 lepedee albe de geolgiu de mărime 180 × 140 cm. pentru acoperirea patului; 1 palton de iarnă; 2 rânduri de haine; 6 cămăși de zi, 3 cămăși de noapte; 6 ismene; 1 pereche pantaloni de baie de culoare închisă; 4 șervete de masă; 4 ștergare; 6 perechi de ciorapi; 10 batiste; 2 perechi de ghete bune; 1 pereche de pantofi de noapte; 1 inel pentru șervet; 1 perie de haine; 1 perie de cap; 1 pieptene; 2 perii de ghete. Pe toate rufe și vesmintele cari se dau la spălat se va coase numărul ce se va indica în rezoluția de

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

primire. Elevii din anul trecut vor avea numărul vechiu.

5. Părinții sau tutorii elevilor se vor obliga în cererea de primire că vor împlini exact aceste condițiuni. Pentru toți elevii se va arăta în petiție: a) în care clasă liceală au să intre ca elevi ordinari; b) dacă sunt corigenți sau repetenți; c) la care confesiune aparțin; d) situația socială a părinților: preoți, învățători, funcționari, agricultori, etc.

6. La cerere se va alătura și câte un *plac timbrat (recomandat)* purtând adresa exactă a petiționarului, pentru a se putea da răspuns de urgență.

7. Se vor acorda scutiri de întreținere elevilor gr. cat. merituosi, după propunerile On. Rectorat.

8. Cererile se adresează Preaveneratului Consistor, dar se trimit deadreptul la Rectoratul Internatului.

Blaj, la 18 Iulie 1933.

I. E. Evrard
Rector.

**In atenția parohilor și
curatoratelor bisericesti !**

COMANDAȚI

CLOPOTE

de calitate superioară, la cel mai mare
depozit românesc din Ardeal:

ALEXANDRU ANCA

CLUJ, Str. Regina Maria No. 43.

TOT AICI: Policandre, Sfeșnice, cruci, Ornate și Recvizite bisericesti, Prapori, Cărți și imprimate preoțesti și de rugăciuni. »CĂRAREA FERICIRII« aprobată de P. S. S. Episcopul Hossu, legată în celuloid 450; în piele 3—400; în pânză 150; în carton tare 100; broșat 75 Lei, conține toate rugăciunile, paraclisul și slujba. CĂRTICICA LUI SFT. ANTONIE DE PADUA în legătură carton tare 25, broșat 20 Lei. Diferite predici, VERSURI LA MORȚI (cântări funebre pentru femei, bărbați și copii) Lei 32 — Teatre populare și școlare, monoloage, dialoge. — Medalii de aluminium pt. Reuniuni, cu inscripție după dorință, etc.

Se execută Ieonostase după
cerință, cu Prețuri convenabile.

Cereți Oferte.

Cereți prețurant detaliat

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

fost

SCHIEB & KAUNTZ

Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, efetuuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă

1—999